

YENİ
VE
İLK

ÇÖZÜMLER
HEM KİTAPTA
HEM DE
KAREKODDA

2024

İDARİ YARGI ÖN SINAVI

- Medeni Hukuk
- Borçlar Hukuku (Genel Hükümler)
- Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku
- Hukuk Yargılama Usulü
- Maliye ve Ekonomi
- Çevre ve İmar Hukuku
- Hukuk Felsefesi
- Hukuk Sosyolojisi

2. Cilt

Tamamı Çözümlü

SORU BANKASI

DATA
YAYINLARI

İDARİ YARGI ÖN SINAVI

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayıncının ve editörün izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Kitabın bilimsel sorumluluğu editöre aittir. Editör bölümlere katkıda bulunmuştur.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

Sertifika No

40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

Data Yayınları

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58

İÇİNDEKİLER

MEDENİ HUKUK.....	5
BORÇLAR HUKUKU (GENEL HÜKÜMLER)	95
TİCARİ İŞLETME VE ŞİRKETLER HUKUKU	175
HUKUK YARGILAMA USULÜ	239
MALİYE VE EKONOMİ	335
ÇEVRE VE İMAR HUKUKU.....	373
HUKUK FELSEFESİ.....	395
HUKUK SOSYOLOJİSİ	409

DATA YAYINLARI

MEDENI HUKUK

DATA VA MA'LUMLARI

MEDENİ HUKUK

1. BÖLÜM

TEST
1

MEDENİ HUKUK

Çözümler için
karekodu okutunuz.

1. Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır. Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hâkim, sırayla hangi ikisine göre karar verir?

- A) Yargı kararlarına göre, bu da yoksa bilimsel görüşlere göre karar verir.
- B) Örf ve âdet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.
- C) Yargı kararlarına göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.
- D) Kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre, bu olmazsa bilimsel görüşlere göre karar verir.
- E) Yargı kararlarına göre, bu da yoksa örf ve âdet hukukuna göre karar verir.

2. Yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir. Yerleşim yerine ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir ticarî ve sınaî kuruluşun aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olamaz.
- B) Bir yerleşim yerinin değiştirilmesi yenisinin edinilmesine bağlıdır.
- C) Velâyet altında bulunan çocuğun ana ve babasının ortak yerleşim yeri yoksa, çocuğun yerleşim yeri oturma yeridir.
- D) Yabancı ülkedeki yerleşim yerini bıraktığı hâlde Türkiye’de henüz bir yerleşim yeri edinmemiş olan kimsenin yabancı ülkedeki son oturduğu yer onun yerleşim yeri sayılır.
- E) Vesayet altındaki kişinin oturma yeri, onun yerleşim yeri sayılır.

3.

- I. Erginlik onsekiz yaşın doldurulmasıyla başlar.
- II. Evlenme kişiyi ergin kılar.
- III. On dört yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir.

Erginlik ile ilgili olarak yukarıdaki öncüllerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Ayşe elmas bilekliğini rehin olarak Mehmet’e bırakmış, Mehmet’in ölümü üzerine kızı Leyla bileziği iyiniyetli Sedef’e satıp teslim etmiştir. Bu olay ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Ayşe’nin bileziği geri alabilmesi için bileziğin rayiç bedelini Sedef’e ödemesi gerekir.
- B) Bilezik üzerindeki rehin hakkı bileziğin Sedef’e teslimi ile son bulmuştur.
- C) Leyla iyiniyetli ise bileziğin mülkiyetini kazanmıştır.
- D) Leyla emin sıfatıyla zilyet değildir, bu nedenle Sedef’in mülkiyeti teslimle kazanması mümkün değildir.
- E) Mehmet’in ölümü ile rehin sözleşmesi sona ermiştir, bu nedenle Ayşe bilezik üzerinde bir hak iddia edemez.

**TEST
19****MEDENİ HUKUK**

Çözüm 1: TMK Madde 1012- Bir taşınmazın eklentileri, malikin istemi üzerine kütükteki beyanlar sütununa yazılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Mülkiyet hakkı herkes tarafından ihlal edilebilir ve mülkiyet hakkından kaynaklanan yetkiler herkese karşı ileri sürülebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Kayığın kürekleri, televizyonun kumandası bütünüleyici parça değil eklentidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: TMK Madde 413- Vesayet makamı, bu görevi yapabilecek yeteneğe olan bir ergini vasi olarak atar. Gereken durumlarda, bu görevi birlikte veya vesayet makamı tarafından belirlenen yetkileri uyarınca ayrı ayrı yerine getirmek üzere birden çok vasi atanabilir. Dolayısıyla birden çok vasi atanması halinde, vasiler bu görevi birlikte yerine getirmek zorunda değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: TMK Madde 653- Mirasçılardan birinin karşı çıkması hâlinde, nitelikleri veya özgüledikleri amaç gereği bir bütünlük oluşturan eşya birbirinden ayırlamaz. III. öncül yanlış, I. ve II. öncüller doğrudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: TMK Madde 422- ... Vesayet makamı, vasilikten kaçınma veya itiraz sebebini yerinde görürse yeni bir vasi atar; yerinde görmediği takdirde, bu konudaki görüşü ile birlikte gerekli kararı vermek üzere durumu denetim makamına bildirir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: A seçeneği TMK 721. md, B seçeneği 759. md, C seçeneği 776. md, D seçeneği 222. md kapsamında düzenlenmiştir. E seçeneği taraf iradesiyle elbirliği halinde mülkiyetin paylı mülkiyete dönüştürülmesidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Madde 147- Sona ermiş bir evliliğin mutlak butlanı Cumhuriyet savcısı tarafından re'sen dava edilemez; fakat her ilgili, mutlak butlanın karar altına alınmasını isteyebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: TMK Madde 507- Tasarruf edilebilir kısım, terekenin mirasbırakanın ölümü günündeki durumuna göre hesaplanır. Hesap yapılırken, mirasbırakanın borçları, cenaze giderleri, terekenin mühürlenmesi ve yazımı giderleri, mirasbırakan ile birlikte yaşayan ve onun tarafından bakılan kişilerin üç aylık geçim giderleri terekeden indirilir. TMK Madde 509- Mirasbırakanın kendi ölümünde ödenmek üzere üçüncü kişi lehine hayat sigortası sözleşmesi yapması veya böyle bir kişiyi sonradan lehdar olarak tayin etmesi ya da sigortacıya karşı olan istem hakkını sağlararası veya ölüme bağlı tasarrufla karşılıksız olarak üçüncü kişiye devretmesi hâlinde, sigorta alacağıının mirasbırakanın ölümü zamanındaki satın alma değeri terekeye eklenir. Sigorta alacağı terekeden indirilecek giderler arasında değildir, sigorta alacağı terekeye eklenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Türk Medeni Kanunu'nun "Önemli yönetim işleri" başlıklı 691. maddesinde; "İşletme usulünün veya tarım türünün değiştirilmesi, adi kiraya veya ürün kirasına ilişkin sözleşmelerin yapılması veya feshi, toprağın ıslahı gibi önemli yönetim işleri için pay ve paydaş çoğunluğuyla karar verilmesi gerekir." hükmü, "Olağanüstü yönetim işleri ve tasarruflar" başlıklı 692. maddesinde ise; "Paylı malın özgülediği amacın değiştirilmesi, korumanın veya olağan şekilde kullanmanın gerekli kıldığı ölçüyü aşan yapı işlerine girişilmesi veya paylı malın tamamı üzerinde tasarruf işlemlerinin yapılması, oybirliğiyle aksi kararlaştırılmış olmadıkça, bütün paydaşların kabulüne bağlıdır." hükmü yer almaktadır. I. öncül önemli yönetim işlerinden, II. ve III. öncüller ise olağanüstü yönetim işlerindedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: TMK Madde 576- Miras, malvarlığının tamamı için mirasbırakanın yerleşim yerinde açılır. Mirasbırakanın tasarruflarının iptali veya tenkisi, mirasın paylaşılması ve miras sebebiyle istihkak davaları bu yerleşim yeri mahkemesinde görülür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: TMK Madde 436- Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması, aşğıdaki kurallar saklı kalmak üzere, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa tâbidir: ... Akıl hastalığı, akıl zayıflığı, alkol veya uyuşturucu Madde bağımlılığı, ağır tehlike arzeden bulaşıcı hastalığı olanlar hakkında, ancak resmî sağlık kurulu raporu alındıktan sonra karar verilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: TMK Madde 698- Hukukî bir işlem gereğince veya paylı malın sürekli bir amaca özgülenmiş olması sebebiyle paylı mülkiyeti devam ettirme yükümlülüğü bulunmadıkça, paydaşlardan her biri malın paylaşılmasını isteyebilir. Paylaşmayı isteme hakkı, hukukî bir işlemle en çok on yıllık süre ile sınırlandırılabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Mirasbırakan Murat öldükten sonra cenaze töreninde Feridun Düzağaç'ın sahne almasını istemesi bir yüklenme örneğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

**TEST
20****MEDENİ HUKUK**

Çözüm 1: TMK Madde 747'de; "Taşınmazından genel yola çıkmak için yeterli geçidi bulunmayan malik, tam bir bedel karşılığında bir geçit hakkı tanınmasını komşularından isteyebilir." hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla komşular yararına getirilen kısıtlamalarda bedelsiz olarak geçit hakkı tanımak şeklinde düzenleme yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Kişisel mallar yerine geçen değerler mal rejimi sözleşmesine ihtiyaç olmaksızın kanun gereğince kişisel maldır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Aile meclisi bir özel vesayettir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: TMK Madde 810- İntifa hakkı sahibi, kendisine tanınan uygun süre içinde güvence göstermez veya hakkın konusu olan malı malikin itiraz etmesine rağmen hukuka aykırı şekilde kullanmaya devam ederse; sulh hâkimi, yeni bir karara kadar intifa hakkı sahibinin ziyetliğini kaldırarak hakkın konusunu atayacağı bir kayyımaya tevdi eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: TMK Madde 733- ... Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme, yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

**BORÇLAR
HUKUKU**
(Genel Hükümler)

BORÇLAR HUKUKU (Genel Hükümler)

2. BÖLÜM

TEST
1

BORÇLAR HUKUKU (Genel Hükümler)

Çözümler için
karekodu okutunuz.

1. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Edim türleri verme, yapma ve yapmama edimleri olarak tasnif edilebilir.
- B) Satım, bağış ve trampa sözleşmelerinde borçlunun edimi, bir verme edimidir.
- C) Yapma edimlerinde borçlunun bedensel veya zihinsel bir çabası söz konusu olduğu için, kural olarak bizzat borçlu tarafından ifa edilmeleri gerekir.
- D) Borcun, bizzat borçlu tarafından ifa edilmesinde alacaklının menfaati bulunmadıkça borçlu, borcunu şahsen ifa etmekle yükümlüdür.
- E) Ticari temsilciler, adına hareket ettikleri kişi ile rekabet etmeme yükümlülüğü altında olup, bu bir yapmama edimidir.

2. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Çeşit edimlerinin konusunu her zaman misli eşyalar oluşturmaz.
- B) Seçimlik borçlarda, hukuki ilişkiden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça, edimlerden birinin seçimi alacaklıya aittir.
- C) Bir miktar parayı belirli bir süre için ödünç olarak veren kişinin, bu süre sonuna kadar ödünç alanın parayı kullanmasına katlanması, sürekli bir edimdir.
- D) Taksitle satımda, dönemsel edim söz konusudur.
- E) Parça edimleri benzerlerinden ayırt edilmiş edimlerdir.

3. Borç ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Her borç ilişkisinin en az bir alacaklı ve bir borçlu tarafı bulunur.
- B) Borç ilişkisinde alacaklı sıfatının kazanılması gerçek kişilerde sağ ve tam doğumla, tüzel kişilerde kurulma ile mümkündür.
- C) Borç ilişkilerinde alacaklı ve alıcı sıfatları aynı hukuksal kavrama işaret eder.
- D) Tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde, alacaklı taraf aynı zamanda borçlu sıfatını taşır.
- E) Borç ilişkisinin objektif unsuru edimdir.

4. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Borçlunun ifa edeceği edimin her zaman başlangıçta belirtilmiş olması zorunludur.
- B) Çeşit borçlarında hukuki ilişkiden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça, edimin seçimi borçluya aittir. Ancak borçlunun seçeceği edim, ortalama nitelikten daha düşük olamaz.
- C) Seçimlik borç ilişkisi, birden fazla edimin borçlanıldığı ancak edimlerden birisinin seçimle belirlenip ifasının gerektiği bir borç ilişkisidir.
- D) Bir tarafın ediminin ileride gerçekleşecek ciroya veya elde edilecek ürün miktarına ya da kara göre belirlenmesi karşılaştırılmış ise, sonuca katılma/kara/kazanca katılma sözleşmesi söz konusudur.
- E) Bölünemeyen bir borcun birden çok alacaklı varsa, alacaklılardan her biri, borcun alacaklıların tamamına ifasını isteyebilir. Borçlu da edimini alacaklıların hepsine birden ifa etmek zorundadır.

bir ardiyeye tevdi edilebilir. Sözleşmenin konusu olan şeyin niteliği veya işin özelliği tevdi edilmesine uygun düşmez veya teslim edilecek şey bozulabilir ya da bakımı, korunması veya tevdi edilmesi önemli bir gideri gerektirir ise, borçlu, alacaklıya önceden ihtarda bulunması koşuluyla, hâkimin izniyle onu açık artırma yoluyla sattırıp bedelini tevdi edebilir. Teslim edilecek şey, borsada kayıtlıysa veya piyasa fiyatı varsa ya da yapılacak gidere oranla değeri az ise, satışın açık artırma yoluyla yapılması zorunlu olmadığı gibi, hâkim, önceden ihtarda bulunma koşulunu aramaksızın satışa izin verebilir. Alacaklı, tevdi edilen şeyi kabul ettiğini açıklamış veya tevdi bir rehlin ortadan kaldırılması sonucunu doğurmuş olmadıkça borçlu, tevdi edilen şeyi geri alabilir. Tevdi edilen şey geri alındığı anda alacak, bütün yan haklarıyla birlikte varlığını sürdürür". Bu kapsamda olayda (A), (K)'nin sözleşme konusu eşyaları teslim almaması üzerine gelişigüzel şekilde işyerinin önüne bırakarak borçtan kurtulamaz. (A)'nın ifa yerindeki hakimden tevdi kararı alması veya eşya ticari mal ise hâkim kararı olmadan bir ardiyeye tevdi etmesi gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Mehil verilmesi alacaklının temerrüdünün koşulları arasında yer almamakta, tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde borçlunun temerrüdünün koşullarından birini oluşturmaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: TBK 116 madde kapsamında ifa yardımcıının eylemi nedeniyle sorumluluğun söz konusu olabilmesi için, yardımcı kişinin borcu ifa ederken alacaklıya zarar vermesi gerekir. Bu kapsamda, C seçeneğinde olduğu gibi (C) elektrik tesisatını yenilerken tüm elektrikli eşyaların zarar görmesine neden olursa (A) TBK 116. madde uyarınca yardımcı şahsın eyleminden sorumlu olur. Ancak olayda (C)'nin (B)'ye verdiği zarar borcun ifası ile ilgili olmayıp, (A)'nın bu zarardan TBK 116. madde kapsamında sorumlu olduğu söylenemez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: TBK 165. madde uyarınca "Kanun veya sözleşme ile aksi belirlenmedikçe, borçlulardan biri kendi davranışıyla diğer borçluların durumunu ağırlaştırmaz". Bu kapsamda olayda kendi kusuru ile edimin ifasını imkânsız hale getiren (B) TBK 112. madde uyarınca borca aykırılık kapsamında sorumlu olup, diğer iki borçlu için edimin kusursuz olarak imkânsızlaşması nedeniyle borç sona ermiştir. Ancak maddede belirtildiği üzere, taraflar bu durumun aksini yani diğer borçluların sorumluktan kurtulamayacağını kararlaştırabilirler. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Olayda iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme söz konusu olup, borçlunun temerrüdü için borcun muaccel olması, ihtarda bulunulması ve son süre verilmesi gerekir. Ancak olayda süre verilmesinin etkisiz olacağı bir hal söz konusu olduğundan ihtar ve son süre verilmesine gerek olmaksızın (K) temerrüde düşmüştür. Bu durumda (A) her aynen ifa ve gecikme tazminatı talep edebilir. Ancak (A) TMK 125. maddedeki diğer seçimlik haklarını kullanmak istiyorsa bunu hemen borçluya bildirmek zorundadır. Olayda (A) temerrüt sonrasında suskun kalarak bu iki seçimlik haktan birini kullandığını hemen borçluya bildirmemiş olduğundan aynen ifa ve gecikme tazminatı talep ettiği kabul edilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Olayda bozucu koşul söz konusu olmakla birlikte, bu koşul (M)'nin dürüstlük kurallarına aykırı hareketi sonucunda gerçekleşmiştir. Bu kapsamda TBK 175. maddede "Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesine dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa, koşul gerçekleşmiş sayılır. Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesini dürüstlük kurallarına aykırı biçimde sağlarsa, koşul gerçekleşmemiş sayılır." hükmü yer almakta olup, maddenin ikinci fıkrası gereği olayda koşul gerçekleşmemiş sayılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: TBK 171/III. fıkrada "Koşulun gerçekleşmesinden önce yapılan tasarruflar, koşulun hükümlerini zedelediği oranda geçersiz olur." hükmü yer almakla birlikte, bu hüküm geciktirici koşulun gerçekleşmesine kadar geçen süreçte iyi niyetli üçüncü kişilerin kazanımlarına ilişkin kurallara istisna oluşturmaz. Koşuldan yararlanan taraf bu nisbi hakkını iyiniyetle aynı hak kazanan üçüncü kişiye karşı ileri süremez.

Ancak bu durum koşula bağlı taahhütte bulunan açısından bir borca aykırılık oluşturacağı için, koşuldan yararlanan kişinin zararını tazmin ile yükümlü olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: TBK 166. madde uyarınca "Borçlulardan biri, ifa veya takasla borcun tamamını veya bir kısmını sona erdirmişse, bu oranda diğer borçluları da borçtan kurtarmış olur." Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: TBK 176. madde uyarınca "Bir koşul, hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa, bu koşula bağlı hukuki işlem kesin olarak hükümsüzdür". Olayda da hukuka aykırı bir koşula yer verilmiş olup, bu nedenle söz konusu koşulu içeren sözleşme kesin hükümsüzdür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: TBK 161. madde uyarınca alacaklı, borcun tamamının veya bir kısmının ifasını, dilerse borçluların hepsinden, dilerse yalnız birinden isteyebilir. Müteselsil borçluların sorumluluğu ise, borcun tamamı ödeninceye kadar devam eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

TEST
13

BORÇLAR HUKUKU
(GENEL HÜKÜMLER)

Çözüm 1: TBK 169. madde uyarınca "Borçlu, alacaklılardan birine yaptığı ifayı, bütün alacaklılara karşı borcundan kurtulmuş olur". Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Geciktirici koşul, bir sözleşmenin hüküm ifade etmesinin, ileride gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bağlanması halinde söz konusu olur. Bu koşul taraf iradelerine bağlı bir olay olabileceği yani iradi bir koşul olabileceği gibi, irade dışı bir koşul da olabilir. İrada dışı koşul ise bir tabiat olayı olabileceği gibi, örneğin bir kamusal makamın izin veya kararı şeklinde de olabilir. Olayda irade dışı bir geciktirici koşul söz konusudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: İlgili sözleşme şekle bağlı ise, bu sözleşmeden dolayı müteselsil borçlu olma iradesinin de aynı şekilde uygun olarak açıklanması gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

**TİCARİ İŞLETME
VE ŞİRKETLER
HUKUKU**

TİCARİ İŞLETME VE ŞİRKETLER HUKUKU

3. BÖLÜM

TEST
1

TİCARİ İŞLETME VE
ŞİRKETLER HUKUKU

Cözümler için
karekodu okutunuz.

1. Aşağıdakilerden hangisi ticari işletmenin maddi unsurlarından biridir?

- A) Peştemaliye
- B) Ticaret ünvanı
- C) Kiracılık hakkı
- D) Endüstriyel tasarım
- E) Hammadde stoku

2. Ticari işletme şubeleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ticaret ve Sanayi Odalarına kaydolurlar.
- B) Şube bir ticari işletmedir.
- C) Merkezin yaptığı işlemleri, üçüncü şahıslarla kendi başına yapabilir.
- D) İşletme devri kapsamına şube de girer.
- E) Merkezi Türkiye'de bulunan şubeler ticaret siciline tescil edilir.

3. Ticari işletmenin devri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşletmenin bünyesindeki malvarlığı unsurlarının devredilmesi için ayrı ayrı sözleşme yapmaya gerek yoktur.
- B) Ticaret ünvanı işletmeyle birlikte veya tek başına devredilebilir.
- C) İşletme adı işletmeyle birlikte veya tek başına devredilebilir.
- D) Marka işletmeyle birlikte veya tek başına devredilebilir.
- E) İşletmenin bir aktif unsuru olmadan da faaliyet yürütülebiliyorsa, o unsur olmadan devir mümkündür.

4. Aşağıdakilerden hangisi, ticari işletmenin devrinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Devreden, devirden sonra yapılan borçlandırıcı işlemlerden sorumlu olmaz.
- B) Devreden ve devralan müteselsilen iki yıl sorumludur.
- C) İşletmesini devrederek ticareti terk eden tacir, terkin tescil ve ilanından itibaren iki yıl süreyle iflasa tabi olmaya devam eder.
- D) Gerçek kişi tacirin, başka ticari işletmesi yoksa, tacir vasfı sona erer.
- E) İşletmeye tahsis edilmiş temel unsurlar da devralana geçer.

5.

- I. Rehin sözleşmesinin noter tarafından düzenlenmesi
- II. Rehin sözleşmesindeki taraf imzalarının noterce onaylanması
- III. Rehin sözleşmesinin sicil yetkilisinin huzurunda imzalanması

Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu'nda; yazılı olarak düzenlenen rehin sözleşmesinin sicile tescil edilebilmesi için yukarıdaki şekillerden hangisi veya hangileri öngörülmüştür?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi, rehin sözleşmesinde yer alması gereken hususlardan biri değildir?

- A) Rehinin asgari tutarı
- B) Borcun konusu
- C) Ödenecek para cinsi
- D) Rehne konu varlık
- E) Rehin sözleşmesi tarafı

Çözüm 3: Türk Ticaret Kanunu Madde 560 - (1) Sorumlu olanlara karşı tazminat istemek hakkı, davacının zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren iki ve her hâlde zararı doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zamanışımına uğrar. Şu kadar ki, bu fiil cezayı gerektirip, Türk Ceza Kanununa göre daha uzun dava zamanışımına tabi bulunuyorsa, tazminat davasına da bu zamanışımı uygulanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Türk Ticaret Kanunu Madde 408 - (1) Genel kurul, kanunda ve esas sözleşmede açıkça öngörölmüş bulunan hâllerde karar alır. (2) Çeşitli hükümlerde öngörölmüş bulunan devredilemez görevler ve yetkiler saklı kalmak üzere, genel kurula ait aşağıdaki görevler ve yetkiler devredilemez:

- a) Esas sözleşmenin değiştirilmesi.
- b) Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, süreleri, ücretleri ile huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi haklarının belirlenmesi, ibraları hakkında karar verilmesi ve görevden alınmaları.
- c) Kanunda öngörölen istisnalar dışında denetçinin seçimi ile görevden alınması.
- d) Finansal tablolara, yönetim kurulunun yıllık raporuna, yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine, yedek akçenin sermayeye veya dağıtılacak kâra katılması dâhil, kullanılmasına dair kararların alınması.
- e) Kanunda öngörölen istisnalar dışında şirketin feshi.
- f) Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı.

Toplantı gündemini hazırlamak yönetim kurulunun görevidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Elektronik genel kurul sistemini kurması zorunlu olan anonim şirketler, doğrudan Merkezi Kayıt Kuruluşundan hizmet alırlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Türk Ticaret Kanunu Madde 411- (1) Sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini oluşturan pay sahipleri, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulu toplantıya çağırmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Türk Ticaret Kanunu Madde 414- (1) Genel kurul toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan ilanla çağırılır. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Kazanç paylarının belirlenmesi önceden hazırlanacak gündem kapsamında göröülebilecek hususlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik Madde 32 – (1) Aşağıda sayılan genel kurul toplantılarında ve bunların ertelenmesi halinde yapılacak ikinci toplantılarda Bakanlık temsilcisinin bulunması zorunludur: a) Kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketlerin bütün genel kurul toplantılarında, diğer şirketlerde ise gündeminde, sermayenin artırılması veya azaltılması, kayıtlı sermaye sistemine geçilmesi ve kayıtlı sermaye sisteminden çıkılması, kayıtlı sermaye tavanının artırılması veya faaliyet konusunun değiştirilmesine ilişkin esas sözleşme değişikliği ile birleşme, bölünme veya tür değişikliği konuları bulunan genel kurul toplantılarında. b) Genel kurula elektronik ortamda katılım sistemini uygulayan şirketlerin genel kurul toplantılarında. c) Yurt dışında yapılacak bütün genel kurul toplantılarında. ç) Yurt dışında yapılacak imtiyazlı pay sahipleri özel kurul toplantılarında.

(2) Birinci fıkrada sayılanların dışındaki genel kurul toplantılarında (Ek ibare:RG-9/10/2020-31269) , **kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketler hariç olmak üzere tek pay sahipli şirketlerin genel kurul toplantılarında** ve imtiyazlı pay sahipleri özel kurullarında Bakanlık temsilcisinin bulunması zorunlu değildir. Ancak genel kurulu toplantıya çağırılanların talep etmeleri ve bu taleplerin görevlendirme makamınca uygun görülmesi halinde Bakanlık temsilcisi görevlendirilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik Madde 22 - (1) Esas sözleşmede daha ağır bir nisap öngörölmemişse, aşağıdaki fıkralarda gösterilen konular dışındaki yapılacak genel kurullarda şirket sermayesinin en az dörtte birini temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır. Bu nisabın toplantı süresince korunması zorunludur. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin temsil ettikleri sermayenin miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir. Kararlar toplantıda hazır bulunanların oylarının çoğunluğu ile alınır. (2) Genel kurulda, şirket merkezinin yurtdışına taşınması, bilânço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük kabul edilmesi hakkındaki kararlar sermayenin tümünü oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin oy birliğiyle alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik Madde 22 – (7) Şirket sermayesinin azaltılmasına ilişkin esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin en az yüzde yetmiş beşini oluşturan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde, yapılacak ikinci toplantıda da aynı nisap aranır.... Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik Madde 19 - (1) Her pay sahibinin genel kurulda en az bir oy hakkı vardır. Pay sahipleri oy haklarını, paylarının toplam itibarı değeriyle orantılı olarak fiziki veya elektronik ortamda kullanırlar. Ancak her durumda oy hakkının doğabilmesi için, esas sözleşmede daha yüksek bir miktarın ödenmesi öngörölmüşse bunun, öngörölmemişse pay tutarının dörtte birine karşılık gelen miktarın ödenmesi şarttır. Doğru cevap A seçeneğidir.

HUKUK YARGILAMA USULÜ

HUKUK YARGILAMA USULÜ

4. BÖLÜM

TEST
1

HUKUK YARGILAMA USULÜ

Cözümler için
karekodu okutunuz.

1. Hukuk Mahkemelerinin kuruluşu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur.
- B) Adalet Bakanlığının olumlu görüşü alınarak Hâkimler ve Savcılar Kurulunca kurulur.
- C) Hâkimler ve Savcılar Kurulunun görüşü alınmaksızın Adalet Bakanlığınca kurulur.
- D) Adalet Bakanlığının görüşü alınmaksızın Hâkimler ve Savcılar Kurulunca kurulur.
- E) Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınarak Hâkimler ve Savcılar Kurulunca kurulur.

2. Hukuk Mahkemelerinin kuruluşu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Her il ve ilçe merkezinde bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde bulundurulmaksızın hukuk mahkemeleri kurulmak zorundadır.
- B) İl ve ilçelerde hukuk mahkemeleri bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak kurulur.
- C) Her il merkezinde hukuk mahkemeleri kurulmak zorundadır, ilçe merkezlerinde ise bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutulur.
- D) Büyükşehir olan il merkezlerinde hukuk mahkemeleri kurulmak zorundadır, diğer il merkezlerinde ise bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutulur.
- E) Hukuk mahkemeleri her il merkezinde kurulmak zorundadır, ilçe merkezlerinde ise hukuk mahkemeleri bulunmaz.

3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Sulh Hukuk Mahkemesinin yapısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sulh Hukuk Mahkemesi tek hakimlidir, Asliye Hukuk Mahkemesi bir başkan ile 2 üyeden oluşur.
- B) Asliye Hukuk Mahkemesi tek hakimlidir, Sulh Hukuk Mahkemesi bir başkan ile 2 üyeden oluşur.
- C) Sulh Hukuk ve Asliye Hukuk Mahkemeleri bir başkan ile 2 üyeden oluşur.
- D) Sulh Hukuk ve Asliye Hukuk Mahkemeleri tek hakimlidir.
- E) Sulh Hukuk ve Asliye Hukuk Mahkemeleri bir başkan ile yeteri kadar üyeden oluşur.

4.

- I. İflasın kaldırılmasından kaynaklanan iş ve davalar
- II. Konkordato ve yeniden yapılandırmadan kaynaklanan iş ve davalar
- III. Tahkim yargılamasında; tahkim şartına ilişkin itirazlara yönelik davalar
- IV. Şirketler hukukundan kaynaklanan genel kurul kararlarının iptaline ilişkin davalar

Asliye Ticaret Mahkemesinde görülen yukarıdaki dava ve işlerden hangileri dava değerine bakılmaksızın bir başkan ve iki üye ile toplanacak heyetçe yürütülür ve sonuçlandırılır?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

Çözüm 7: Avukatlık Kanunu Madde 169 - Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Davanın başında peşinen yatırılması gereken ve dava dilekçesi ile eklenmesi için gerekli muhtemel tebligat ücretleri ile yapılması gereken zorunlu yazışmalar için gerekli masraflar için veyne gider avansı ödenir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Ortaklığın giderilmesi davasında, yargılama giderlerinden tüm paydaşlar payları oranında sorumlu tutulur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 336- Adli yardım, asıl talep veya işin karara bağlanacağı mahkemeden; icra ve iflas takiplerinde ise takibin yapılacağı yerdeki icra mahkemesinden istenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Adli yardım, kanun yolları dahil yargılamanın sonuna kadar istenebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu MADDE 337- ...Adli yardım talebi reddedilirse, ödeme gücünde sonradan gerçekleşen ciddi bir azalmaya dayanılarak tekrar talepte bulunulabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 337: Adli yardım talebinin reddine ilişkin kararlara karşı, tebliğinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye dilekçe vermek suretiyle itiraz edilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu MADDE 335: Adli yardım, hükmün kesinleşmesine kadar devam eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 335 - (1) Adli yardım kararı, ilgiliye, aşağıdaki hususları sağlar: a) Yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet. b) Yargılama ve takip giderleri için teminat göstermekten muafiyet. c) Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderlerin Devlet tarafından avans olarak ödenmesi. ç) Davanın avukat ile takibi gerekiyorsa, ücreti sonradan ödenmek üzere bir avukat temini. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu MADDE 337- ...Adli yardım talebi reddedilirse, ödeme gücünde sonradan gerçekleşen ciddi bir azalmaya dayanılarak tekrar talepte bulunulabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: Geçici hukuki korumalara ilişkin kararlar yargı organları tarafından verildiğinden bağlayıcı ve zorlayıcıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

TEST 22 HUKUK YARGILAMA USULÜ

Çözüm 1: Davalı kocanın davacıya tedbir nafakası ödemesine karar verilmesi eda amaçlı tedbire örnektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Tedbire ilişkin gerekli harç ve giderlerin yatırılması gereklidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 393 - İhtiyati tedbir kararının uygulanması, bu kararın, tedbir isteyen tarafa tefhim veya tebliğinden itibaren bir hafta içinde talep edilmek zorundadır. Aksi hâlde, kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi, tedbir kararı kendiliğinden kalkar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 394- (1) Karşı taraf dinlenmeden verilmiş olan ihtiyati tedbir kararlarına itiraz edilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 399 - Tazminat davası açma hakkı, hükmün kesinleşmesinden veya ihtiyati tedbir kararının kalkmasından itibaren, bir yıl geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Her iki korumada da taraflardan birinin talebi üzerine karar verilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 394- ... (2) İhtiyati tedbirin uygulanması sırasında karşı taraf hazır bulunuyorsa, tedbirin uygulanmasından itibaren, hazır bulunmuyorsa tedbirin uygulanmasına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren bir hafta içinde, ihtiyati tedbirin şartlarına, mahkemenin yetkisine ve teminata ilişkin olarak, kararı veren mahkemeye itiraz edilebilir. Esas hakkında dava açıldıktan sonra, itiraz hakkında, bu davaya bakan mahkemece karar verilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 392- (1) İhtiyati tedbir talep eden, haksız çıktığı takdirde karşı tarafın ve üçüncü kişilerin bu yüzden uğrayacakları muhtemel zararlara karşılık teminat göstermek zorundadır. Talep, resmî belgeye, başkaca kesin bir delile dayanıyor yahut durum ve koşullar gerektiriyorsa, mahkeme gerekçesini açıkça belirtmek şartıyla teminat alınmamasına da karar verilebilir. Adli yardımdan yararlanan kişilerin teminat göstermesi gerekmez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 397- (1) İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 392/2: Asıl davaya ilişkin hükmün kesinleşmesinden veya ihtiyati tedbir kararının kalkmasından itibaren bir ay içinde tazminat davasının açılmaması üzerine teminat iade edilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Delil tespiti talebi hakkında verilen kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 403- (1) Talep sahibinin haklarının korunması bakımından zorunluluk bulunan hâllerde, karşı tarafa tebligat yapılmaksızın da delil tespiti yapılabilir. Tespitin yapılmasından sonra, tespit dilekçesi, tespit kararı, tespit tutanağı ve varsa bilirkişi raporunun bir örneği mahkemece kendiliğinden diğer tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf tebliğden itibaren bir hafta içinde delil tespiti kararına itiraz edilebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 416- (1) Taraflar, hakem veya hakemlerin seçim usulünü kararlaştırmakta serbesttir. Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa hakem seçiminde aşağıdaki usul uygulanır... d) Hakemin birden fazla kişiden oluşması hâlinde en az birinin kendi alanında beş yıl ve daha fazla kıdeme sahip bir hukukçu olması şarttır. Doğru cevap D seçeneğidir.

MALİYE EKONOMİ

TEST
1

Maliye - Ekonomi

Çözümler için
karekodu okutunuz.

1. Birakınız yapınlar, bırakınız geçsinler” ifadesi aşağıdaki görüşlerden hangisine aittir?

- A) Merkantilist görüş
- B) Klasik liberal görüş
- C) Keynesyen görüş
- D) Sosyalist görüş
- E) Anayasal İktisat Görüşü

2. Toplumsal açıdan gerekli ve faydalı olduğu halde yeterli bilgi (eğitim) ve gelir düzeyi olmadığı için talebi yetersiz oluşan mallara ne ad verilir?

- A) Küresel kamusal mallar
- B) Ortak mallar
- C) Serbest Mallar
- D) Erdemli Mallar
- E) Klüp mallar

3. Aşağıdakilerden hangisi kamu iktisadi teşebbüslerin kurulma amaçları arasında yer almamaktadır?

- A) Kâr sağlama
- B) Kamu yararı
- C) Ekonomiye yön verme
- D) Özel kesime destek olma
- E) Gelir dağılımını düzenleme

4. Aşağıdakilerden hangisi kamu kesiminin genel ekonomi içerisindeki büyüklüğünü ölçmede kullanılan ölçülerden biri değildir?

- A) Kamu borç stoku/GSYH
- B) Kamu gelirleri/GSYH
- C) Kamu harcamaları/GSYH
- D) Kamu kesimi istihdamı/Toplam istihdam
- E) Kamu harcamaları / Kamu gelirleri

5. Aşağıdaki aktörlerden hangisi siyasal süreçte yer alan aktörler arasında yer almaz?

- A) Siyasi partiler
- B) Baskı ve çıkar grupları
- C) Seçmenler
- D) Bürokratlar
- E) Yabancı devletler

6. Devletin mal ve hizmet alımları için yaptığı harcamalara ne ad verilmektedir?

- A) Kamu finansmanı
- B) Parafiskal gelir
- C) Kamu harcaması
- D) Kamu borçlanması
- E) Monetizasyon

TEST
9MALİYE - EKONOMİ
ÇÖZÜMLERİ

Çözüm 7: Uluslararası kamu kötülere olarak tanımlanan faaliyetlerde konu açısından önemli bir yer tutmaktadır. Uluslararası alanda oluşan negatif dışsallıklar kamu kötülere iken bunlarla mücadele politikaları uluslararası kamu malı olarak ifade edilebilir. Kamu malları belli bir coğrafi alan düşünülerek yerel, ulusal, bölgesel, uluslararası ve küresel ölçekte ifade edilebilir. Yer altı sularını koruma, kirletmeme ya da kirlenmişse arıtma sonucunda yer altı sularında yararlanan ülke vatandaşları genel olarak yarar görür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Uluslararası kamu mallarının özellikleri arasında, kamusalılık düzeyinin uluslararası olması, faydanın ya da tüketimin uluslararası düzeyde gerçekleşmesi, finansmanın uluslararası kuruluşlarca sağlanması ve üretimin ya da hizmetin uluslararası kuruluşlarca sağlanması yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: İthal edilen bir malın yurt içinde üretilmesini sağlamak için kotaya başvurulmalıdır. Böylece yerli üretim ithal mala karşı korunabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Ülke güvenliği ekonomik nedenli müdahale değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Gini katsayısı gelir dağılımındaki eşitsizliği ölçer. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Reel gelir bir kişi ya da ülkenin enflasyon farkı düşüldükten sonra kalan gelirdir. Bu kavram satın alma gücünü gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Herhangi bir fiyatlandırma olmaksızın bir karar biriminin diğer karar birimine sağladığı faydaya ya da sebep olduğu zarara dışsallık denir. Piyasa aksaklıklarından olan ve etkisizlik yaratan dışsallıklar fiyatlandırılmazlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Az sayıda firmanın birbirinin kararını etkilediği piyasa oligopol piyasasıdır. Soruda verilen yoğunlaşma oranı; en büyük 4 firmanın piyasadaki toplam satışların yüzde kaçına sahip olduğunu gösterir. Bu oran tam rekabette %0, monopolda %100, oligopolde ise bu oranların arasında yer alır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Verilen tanım kişisel gelire aittir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 1: Tüketimleri birbirine bağlı olan mallar tamamlayıcı mallardır. Tükenmez kalem - mürekkep, oje - aseton, çakmak - çakmaktaşı, araba - benzin gibi mallar birlikte tüketildiği için tamamlayıcı mallardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Tüketimleri birbiri ile ilgili olmayan mallar bağımsız mallardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Gelir adaletsizliğini azaltan başlıca faktörler şunlardır:

- Bölgeler arası gelişmişlik düzeyi farklarının azaltılması
- Enflasyonla mücadele
- Yoksullara yardım yapılması
- Sermaye piyasasının geliştirilmesi
- Tarım fiyatlarına müdahale edilmesi

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Müessese; sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğudur.

- Bağlı ortaklık; sermayesinin yüzde elisinden fazlası iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketlerdir.
- İştirak; iktisadi devlet teşekküllerinin veya kamu iktisadi kuruluşlarının veya bağlı ortaklıklarının, sermayelerinin en az yüzde on beşine, en çok yüzde ellisine sahip buldukları anonim şirketlerdir.
- İşletme; müesseselerin ve bağlı ortaklıkların mal ve hizmet üreten fabrika ve diğer birimleridir.

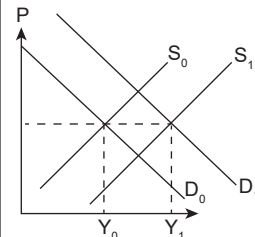
Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Türkiye'de kamu kesiminin bir başka bileşeni olan fonlar, belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için ayrılmış bulunan ve gerektiği zaman kullanılmak üzere belirli bir hesapta toplanan ve harcanan paralardır. Fonlar amaçlarına uygun olarak sosyal, kültürel ve ekonomik amaçlı fonlar olarak sınıflandırılabilir. Ancak fonlara ilişkin en temel sınıflandırma bütçe içi ve bütçe dışı fon sınıflandırmasıdır. Bütçe içi fonlar genel olarak parasal kaynağını bütçe ödeneklerinden alan ve bütçe tertibi olan, ancak ödeneğin kullanılmasında özelliği olan fonlardır. Gelirleri tamamen bütçe kaynaklarından elde edilen ve ödeneklerin çeşitli faaliyetler arasında dağıtım yetkisinin ilgili kuruluşa bırakıldığı fonlara, bütçe içi fon adı verilir. Genellikle bütçe içi fonların ödenekleri Maliye Bakanlığı bütçesine konulmaktadır. Bütçe dışı fonlar ise genel olarak hem gelirleri hem de giderleri bütçe ile ilişkilendirilmeyen, özel yasalarla kurulan, özel mevzuatına göre faaliyetlerini gerçekleştiren, kendilerine ait özel gelirleri yine kendileri tarafından kullanılan, bütçe ilkelerinden ve bütçe yasalarından bağımsız olarak yönetilen ve uygulanan paralardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: 5018 sayılı Kanun'da merkezi yönetim kurumları adı altında toplanmış olan kurumlar genel bütçeli kurumlar, özel bütçeli kurumlar, düzenleyici ve denetleyici kurumlardır. Merkezi yönetim kurumları kamu kesimi içinde gelir, gider ve de etki yönünden en ağırlıklı yere sahip olanlardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Yakıt fiyatları ile araçlar tamamlayıcı mal olduklarından dolayı benzin fiyatları yükselince ve LPG fiyatları azalınca benzinli araçların talep eğrisi sola, LPG'li araçların talep eğrisi sağa kayar. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8:

Talep D_0 'dan D_1 'e yükseldiğinde arz da S_0 'dan S_1 'e yükselmiştir. Talep ve arzdaki değişim aynı olduğu için piyasa fiyatının değişmediği ancak üretim miktarının arttığı görülür. Doğru cevap B seçeneğidir.

**ÇEVRE
VE
İMAR
HUKUKU**

TEST
1

Çevre ve İmar
Hukuku

Çözümler için
karekodu okutunuz.

1. Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

- A) Çevre korunması
- B) Sürdürülebilir kalkınma
- C) Sürdürülebilir çevre
- D) Çevre
- E) Ekosistem

2. 2872 sayılı Çevre Kanununa göre, gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalara ne ad verilir?

- A) Stratejik çevresel değerlendirme
- B) Çevre yönetimi
- C) Risk değerlendirmesi
- D) Çevresel etki değerlendirmesi
- E) Sürdürülebilir kalkınma

3. Çevre hukuku ilk olarak aşağıdakilerden hangisine bağlı bir hukuk dalı olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Anayasa hukuku
- B) Uluslararası hukuk
- C) Ceza Hukuku
- D) İdare Hukuku
- E) Medeni Hukuk

4. İhtiyat ilkesi, bir faaliyetin çevre açısından olumsuz neticeler doğuracağı hususunda ciddi bir şüphenin var olması halinde bilimsel bir kanıtın ortaya çıkışı beklenmeden önleyici tedbirlerin alınmasını öngörmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi İhtiyat ilkesinin uygulamaya aktarılmasına yönelik başlıca araçlardan biri değildir?

- A) Yasaklama
- B) Sıkı koşullara bağlanmış izin sistemi
- C) Karar alma usullerinde değişiklik
- D) İspat yükünün tersine çevrilmesi
- E) Emir ve kontrol yöntemi

5. Çevre hukukuna ilişkin aşağıdaki ilkelerden hangisi aynı zamanda bir hak niteliğindedir?

- A) Kirleten öder ilkesi
- B) İhtiyat ilkesi
- C) Katılım ilkesi
- D) Önleme ilkesi
- E) Entegrasyon ilkesi

Çözüm 4: 3194 sayılı İmar Kanunu

Yüksek Çevre Kurulunun görevleri: Madde 5 – (Mülga: 13/3/1990 - KHK - 409/12 md.; Yeniden düzenleme: 26/4/2006-5491/5 md.)

Yüksek Çevre Kurulunun görevleri şunlardır:

- Etkin bir çevre yönetiminin sağlanması için hedef, politika ve strateji belirlemek.
- Sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde ekonomik kararlara çevre boyutunun dahil edilmesine imkân veren hukukî ve idarî tedbirleri belirlemek.
- Birden fazla bakanlık ve kuruluşu ilgilendiren çevre konularına ilişkin uyumsuzluklarda nihai kararı vermek.

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Kirlenme öder ilkesinin hayata geçirilmesine yönelik yöntemler temelde müdahaleci yöntemler ve piyasa yöntemleri olarak iki gruba ayrılmaktadır. Ayrımın hareket noktası kirlilikle mücadelede temel fonksiyonun ilkinde devlette; ikincisinde ise piyasada olmasıdır. Müdahaleci yöntemde kullanılan uygulamaların en önemlileri, emir kontrol yöntemi, kirlilik ücretleri, (vergi dışı kirlilik ücretleri ve çevre vergileri), ortak tazmin fonları ve kirlilik sigortasıdır. Piyasa yönteminde kullanılan uygulamalar ise mülkiyet hakları ve alınıp satılır paylar-emisyon ticareti yöntemleridir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Katılım ilkesinin hayata geçirilmesinin önkoşulu bilgi ve belge edinme hakkının kabulüdür. Katılımın gerçekleştirilebilmesi bu hakkı kullanacakların, katılacakları faaliyet veya konulardan haberdar olmalarına bağlıdır. Bu da ilgili belge ve bilgilere sahip kesimlerin bunları açıklaması, göstermesi ve/veya vermesi ile mümkün olabilecektir. İşte bu açıklama-gösterme-vermenin, bunlara sahip kesimlerin tercihine bırakılmayıp, talep edilme durumunda zorunlu kılınması buna ilişkin bir hakkın tanınmasıyla sağlanmıştır. Nitekim bu yüzden, katılım ilkesine yer veren metinlerin hemen hepsinde aynı zamanda bilgi ve belgelere nasıl ulaşılabileceği de belirtilmiştir. Bu bağlamda ülkemiz bakımından önem arz eden önemli bir düzenleme 2004 yılında yürürlüğe giren Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'dur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: 2872 sayılı Çevre Kanunu**Çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak projeler**

MADDE 7- (1) Bu Yönetmeliğin;

- Ek-1'deki listede yer alan projelere,
- "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere,
- Kapsam dışı değerlendirilen veya kanunen muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya alan genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesinin Ek-1'deki listede yer aldığı projelere,

ÇED raporu hazırlanması zorunludur.

Atık Geri kazanım ve bertaraf tesisleri Ek-2 listesinde yer almakta olup, doğrudan ÇED' e tabi değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Çevre mevzuatında ÇED yeterli kararı bulunmamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Stratejik çevresel değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını ifade eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: 2872 sayılı Çevre Kanunu madde 15/3:

Çevresel Etki Değerlendirmesi incelemesi yapılmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlıkça, proje tanıtım dosyası hazırlanmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülkî amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Mücavir Alan; imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: 3194 sayılı imar kanunu madde 8; Kesinleşen imar planları veya parselasyon planlarına karşı kesinleşme tarihinden itibaren her halde beş yıl içinde dava açılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: İmar planları düzenleyici işlemlerdir. Çevre düzeni planı - Nazım imar planı - Uygulama imar planı - Parselasyon yapılaşma sırasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Revizyon İmar Planı: Gerek Nâzım ve gerekse uygulama imar planlarının ihtiyaca cevap vermediği ve uygulamasının problem olduğu durumlarda, planın tümünün veya büyük bir kısmının plan yapım tekniklerine uygulanarak yenilenmesi sonucu elde edilen planlardır.

İlave İmar Planı: Mevcut imar planlarının gelişme alanları açısından ihtiyaca cevap vermediği hallerde, mevcut imar planının genel arazi kullanım kararları ile tutarlı ve yine mevcut imar planı ile ulaşım açısından bütünlük ve uyum sağlayacak biçimde hazırlanmış bulunan planlardır.

Mezvi İmar Planı: Mevcut İmar Planı sınırları dışında olup bu planla bütünlük olmayan bir konumda bulunan alanlar üzerinde hazırlanan ve sosyal ve teknik alt yapı ihtiyaçlarını kendi bünyesinde sağlamış olan planlardır.

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Ada Uygulama Krokisi

Büroda tatbikat haritasının üzerinden okunan uygulama ölçülerinin yazılarak hazırlanan, yaklaşık ölçekli krodidir.

Aplikasyon, Parselin veya planın arazi üzerinde işaretlenmesi, köşe kazıklarının çakılmasıdır. Kırmızı Hat (Kırmızı Kot) Yapılacak yolun bitiminden sonra mihverinin alacağı şekli gösteren hattır. Bu hat, siyah hat mebdde alınma sureti ile yapıma esas teşkil edecek şekilde muayyen mesafelerde ve kritik noktalarda ebatlandırılarak elde edilir. Bu ebatlara ise kırmızı kot denir.

İmar Durumu (İmar Çapı) Bir parselde yapılacak binanın, o beldenin tasdikli imar planında ve İmar Talimatnamesinde öngörülen esasların yazı ve kroki ile belirleyen, ilgili makamlarınca talep üzerine tanzim ve tasdik edilen bir belgedir. Bir sene müddetle geçerlidir.

Nirengi, Arazide, yönetmeliğe uygun bir şekilde beton veya taşla tespit edilmiş ve koordinatları üçgen şebekesi halinde ve çok hassas olarak hesaplanmış noktalardır. Başka bir anlatımla harita alımında kullanılan temel ölçü noktalarıdır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

HUKUK FELSEFESİ

DATA KAYITLARI

TEST
1

Hukuk Felsefesi

Çözümler için
karekodu okutunuz.

1. Felsefenin, bilimin ele almadığı iyi veya kötü, güzel veya çirkin gibi değerleri ele alan disiplini aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Epistemoloji
- B) Ontoloji
- C) Aksiyoloji
- D) Filoloji
- E) Teoloji

2. Sofistler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) Nesnel bir hakikatin varlığını savunmuşlardır.
- B) Sokrates tarafından "Bilgi tüccarları" olarak adlandırılmışlardır.
- C) Önemli temsilcilerinden biri de Protagoras'tır.
- D) İnsanlara diğer insanları nasıl etkileyeceklerini öğretmişlerdir.
- E) Felsefeye temel katkıları epistemoloji alanında olmuştur.

3. Sofizme göre; hiçbir şey var değildir, var olsa bile bilinemez, bilinse bile aktarılamaz.

Sofistlerin bu görüşüyle aşağıdaki felsefi akımların hangisi arasında bir yakınlık olduğu söylenebilir?

- A) İdealizm
- B) Düalizm
- C) Nihilizm
- D) Materyalizm
- E) Teizm

4. Tarihteki ilk sivil itaatsizlik eyleminin faili olarak kabul edilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Platon
- B) Sokrates
- C) Aristo
- D) Heraklitos
- E) Protagoras

5. Bir diyalogdaki aşağıdaki sorulardan hangisi Sokratik diyalogun "ironi" aşamasında sorulmuş bir soru olmaya daha uygundur?

- A) İyi ile doğru arasında nasıl bir ilişki vardır; doğru olan her şey aynı zamanda iyi midir?
- B) Erdemin "iyi şeyleri isteme" olduğunu söylüyorsun, altın da iyi bir şey. O halde çok altını olmasını isteyen bir kimse, sırf bu özelliğiyle erdemli midir?
- C) Sözün gücünün gücün sözünden daha etkili olduğunu kabul ediyor musun?
- D) Hukukun ahlakılığı ile kastettiğin şey tam olarak nedir, açıklar mısın?
- E) Evrensel değerlere bir örnek verebilir misin?

6. Kurduğu Akademi'nin kapısında "Matematik bilmeyen buraya gelmesin." yazan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sokrates
- B) Platon
- C) Heraklitos
- D) Pisagor
- E) Euklid

Çözüm 12: Leopold Pospisil, otorite, evrensellik, yükümlülük ve yaptırım öğelerinin bir araya gelerek hukuku oluşturduğunu savunur. Pospisil, ilkel ve medeni hukuk arasında temel nitel bir farkın olmadığını iddia eder. Bir kuralın hukuk veya örf olup olmadığı, kaynağından ziyade bu özellikleri ne ölçüde sergilediğine bağlıdır. Batı toplumunda var olan bir kuralın zorunlu olarak hukuk olduğu sonucuna varmak doğru değildir, aynı şekilde bir kuralın sadece bir Batı toplumunda var olması onun mutlaka örf olduğu anlamına gelmez. **Doğru cevap C'dir.**

TEST
4

HUKUK FELSEFESİ ÇÖZÜMLERİ

Çözüm 1: Aristoteles, ideal bir devletin kendisini erdemi geliştirmeye adanması gerektiğini, aksi takdirde onun yalnızca bir 'ittifak' olacağını savunur. Ona göre bunu yapmaması durumunda hukuk, 'bir toplumun üyelerini bir toplumun üyeleri haline getirecek bir yaşam kuralı' olmak yerine hakları garanti eden 'yalnızca bir sözleşme' olur. Bu nedenle siyaset çoğunlukçu yönetimle veya bireysel hakların korunmasıyla sınırlı olmamalıdır; aynı zamanda erdemli bir hayat yaşamak için gerekli becerileri de beslemelidir. **Doğru cevap B'dir.**

Çözüm 2: Kant'a göre, kategorik buyruklar, eylemi eylemin kendisi için yapmamızı gerektirir. Bunlar evrenselidir. Tüm rasyonel varlıklara uygulanır. Şu şekilde ifade edilirler: 'Öyle bir maksime göre hareket et ki, onun evrensel bir yasa haline gelmesini isteyebilesin.' Başka bir deyişle, değerlerinizin herkese uygulanabilir olması gerektiğini farzetmeliyiz. Ahlak, 'Hapse girmek istemiyorsan çalma' demez. 'Çalma' der. Hapisten kaçınmak isteyip istemediğimize bakmaksızın çalmamalıyız. **Doğru cevap D'dir.**

Çözüm 3: Posner için hukukta içsel mantık yoktur. Özellikle ekonomi gibi hukuk-dışı disiplinlerin, hukuku anlama konusunda kritik bir rolü olduğunu iddia eder. Ekonomik faktörlerin önemini destekleyen argümanı, hem açıklayıcıdır (ekonomi gerçekten yargı kararlarını belirler) hem de normatiftir (verimli kaynak tahsisi, mahkemelerin kararlarında rehberlik etmelidir). **Doğru cevap A'dir.**

Çözüm 4: Neil MacCormick, birine bir hak (örneğin barınma hakkı) vermenin, bu hakkın temsil ettiği menfaatin tanınması ve korunması gerektiğinin kabulü anlamına geldiğini ileri sürerek çıkar teorisini bağımsız olarak öne sürer. Bu teorisinin iki ana versiyonu vardır. Biri, A'nın bir ödevin ifasından yararlanacak konumda olduğu her durumda hakka sahip olduğunu iddia eder. Diğeri ise, A'nın, kendi menfaatinin korunmasının, ödevlerin dayatılmasının bir nedeni olarak kabul edildiği durumlarda - fiilen dayatılmış olsun ya da olmasın, bir hakka sahip olduğunu iddia eder. **Doğru cevap B'dir.**

Çözüm 5: Etik göreliliğe karşı kullanılabilecek iki ana sav vardır. Birincisi, ahlakın sosyal unsurlara bağlı olduğunu reddeden mutlakiyetçi konumdur. İkinci olarak, kültür ve ahlak çeşitliliğinin her zaman var olduğunu inkar eden (Platon'un savunduğu) evrenselcilik vardır. Başka bir deyişle, ahlaki inançların geçerliliği mantıksal olarak onları kabul eden kişinin sosyal veya kültürel geçmişinden bağımsızdır; ahlak matematikten daha az bilimsel değildir. Bu 'bilimselci' görüş iki biçimden birini alır. Birincisi, sezgicilik (etik gerçeklerin a priori biliş, yani sezgiler tarafından bilindiğini savunur) ve ikincisi, natüralizm (etik gerçeklerin ampirik olarak bilindiğini savunur). **Doğru cevap C'dir.**

Çözüm 6: Regan, insan ve hayvan yaşamı arasındaki benzerliklere dikkat çeker. Özellikle hayvanlar, bizim gibi, 'hayatın öznesidir' ve yalnızca araçsal değil, doğuştan değere veya değere sahiptirler. Bunun, hayatlarını saygı ve özerklik içinde yaşama konusundaki mutlak haklarının tanınmasına yol açtığını ileri sürüyor. Hiçbir insan yararı bu mutlak hakkın ihlalini haklı çıkarmaz. **Doğru cevap A'dir.**

Çözüm 7: Bir kişinin ahlaki yükümlülüğü, kişinin yasayı adil ve adil olarak algılamasından kaynaklanabilir. Yasanın sağladığı menfaatler (güvenlik, düzen, adalet vb.) karşılığında ona itaat ederim. Ancak bazıları hukuk sisteminin gerçekten faydalı olduğunu inkar edebilir. Ya da onların itaatinin aslında kimseye bir faydası yoktur. Sosyal düzenlemeye de katılmamış ya da sosyal yardımları kabul etmenin sonuçlarını düşünme fırsatı bulamamış olabiliriz. Bize sözde faydaları kabul etme veya reddetme seçeneği neredeyse hiçbir zaman sunulmaz. **Doğru cevap B'dir.**

Çözüm 8: Değer açısından tarafsız bir ceza tanımının benimsenmesi, tanımın kendisinde yer alan şeyleri haklı çıkaran normların tanım kapsamına alınmasını engeller. Bunu yapmak, 'ceza'yı oluşturan her şeyin otomatik olarak haklı görülmesiyle sonuçlanabilir. **Doğru cevap B'dir.**

Çözüm 9: İntikam, tutarlı bir ceza hedefi olarak giderek daha çekici hale gelmiştir. Tekrarlamının artması, suçbilimciler ve ceza uzmanları arasında, ceza politikasının gerçekçi hedefleri olarak rehabilitasyon veya reformun etkinliği konusunda hayal kırıklığının kaybolmasına yol açmıştır. Ve pek çok kişi genel caydırıcılığın mı yoksa özel caydırıcılığın mı etkili olduğundan şüphe duymaya başlamıştır. Bu şüpheler, meşru bir gerekçe olsun veya olmasın, cezanın çekirdeğinin cezalandırma kavramı olduğunun kabulüne yol açmıştır. İntikamcılar, tehdit ve ceza uygulaması olmadan, suç mağdurlarının sıkıntılarına katlanmalarını beklemenin haksızlık olması nedeniyle sosyal düzenin zarar göreceğini göstermeye çalışmaktadırlar. **Doğru cevap C'dir.**

Çözüm 10: Cezayı haklı çıkarmak için sonuççu bir kişi, arzu edilen sosyal hedeflere ulaşmanın muhtemel olduğuna dair kanıtlara ihtiyaç duyar. **Doğru cevap E'dir.**

Çözüm 11: Eleştirel hukuk teorisyenleri, akla dayalı evrensel bir hukuk temeli keşfetme olasılığını sorgularlar. Hukuk biliminin normalde hukuka ve hukuk sistemine sahte bir meşruiyet kazandırmak olarak gördüğü görevi reddederler. Eleştirel Hukuk Çalışmaları aynı zamanda hukuk teorisini, hukukun ayırt edici ve farklı bir disiplin olarak tasvir edildiği bir araç olarak tasavvur eder ve böylece hukuk kavramını özerk, siyasetten ve ahlaktan bağımsız olarak güçlendirir. Belirli (kati olma) mi-tini reddeder. Hukukun belirli, tutarlı bir kurallar ve doktrin bütünü olmadığı, belirsiz, muğlak ve istikrarsız olduğu ileri sürülür. Hukuk rasyonel, tarafsız veya nesnel değildir; siyasi ve ekonomik gücü yansıtır. **Doğru cevap B'dir.**

Çözüm 12: Aydınlanma değerlerine saldıran postmodernist düşüncenin büyük bir kısmı, modernizmin alamet-i farikalarından bazıları olan Kant'ın bireysel haklar, eşitlik ve adalet takıntısını reddeder. Postmodernist hukuk felsefesi özellikle 'kültürel teori'nin bazı yönlerinden ve Foucault, Derrida, Lacan ve çoğunlukla Fransız ve Alman olmak üzere diğer yazarların yazılarından yararlanır. Ayrıca analitik, Anglo-Amerikan felsefi geleneğinin yaklaşım ve görüşlerine meydan okuma girişimi de görülür. **Doğru cevap D'dir.**

HUKUK SOSYOLOJISI

TEST
1

Hukuk Sosyolojisi

Cözümler için
karekodu okutunuz.

1. Toplum tarafından bazı üyeleri üzerinde resmi ya da gayriresmi olarak onları etiketleme üzerinde odaklanmıştır. Hem kişileri etiketleme sürecini hem de bu sürecin suç davranışına etkisini açıklamaya çalışmıştır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen teori aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal Öğrenme Teorisi
- B) Chicago Okulu
- C) Anomi Teorisi
- D) Damgalama Teorisi
- E) Sosyal Denetim Teorisi

2. Mülkiyet, doğası gereği toplumsal bir olgudur. Bu da onun kontrol edilmesi gerekliliği ortaya koyar.

Yukarıda mülkiyetle ilgili görüşleri verilen düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sokrates
- B) Comte
- C) Simon
- D) Dagan
- E) Duguit

3. **Emile Durkheim'a göre aşağıdakilerden hangisi sosyal olguların özelliklerinden biri değildir?**

- A) Toplumsal yaşama bağlı olarak ortaya çıkarlar.
- B) Kendilerini zorla kabul ettirirler.
- C) Birey dünyaya geldiğinde onları hazır bulur.
- D) Sosyal yaşama bağlı olarak, bireysel bilincin dışında ortaya çıkarlar.
- E) Varlığı için bir topluma ihtiyaç duyulmaz.

4. **Sosyolojik açıdan hukukun cevap aradığı temel soru aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Meşru müdafanın neden cezaî bir karşılığı yoktur?
- B) Hukuk kurallarının toplumdan topluma değişmesinin nedeni nedir?
- C) Cezanın amacı nedir?
- D) Öldürmenin cezası ne olmalıdır?
- E) Daha iyi bir hukuk düzeni kurmanın yolları nedir?

5. **Birbiriyle farklı dönemlerde var olmuş veya birbirinden hiç haberi olmayan toplumlarda bile aynı hukuk kurallarına rastlanabilmesi aşağıdakilerden hangisiyle en iyi açıklanır?**

- A) Rastlantı
- B) Kanun koyucunun keyfiyeti
- C) Toplumsal yapıların benzerliği
- D) Kültürel arka plan
- E) Tarihsel doku

6. Bir voleybol maçında oyuncu rakibinin attığı smacı karşılayamamış ve karşı takımın sayı kazanmasına yol açmıştır. Bunun üzerine oyuncu, smaç atarak takımına sayı kazandıran oyuncuya yumruk atarak oyuncunun yaralanmasına yol açmıştır.

Weber, rakibini yumrukla yaralayan oyuncunun hangi tip eylemle açıklamaktadır?

- A) Duygusal
- B) Amaca yönelik rasyonel
- C) Değere yönelik rasyonel
- D) Geleneksel
- E) Amaçsal akılcı

nun belirleyicileri nelerdir? Sosyal koşullar ile hukuk arasında nasıl bir etkileşim vardır? Hukuk kurallarının değişmesine neden olan etkenler nelerdir? Coğrafi konum, iklim, nüfus yoğunluğu, cinsiyet, din, mezhep, örf ve adet, bilim, teknoloji, dünya görüşleri, felsefi inançlar, fikirler, ideolojiler, ekonomik ve siyasal yapı, yasa koyucu, yargıç, savcı, avukat, noter, polis, infaz memuru ile hukuk arasında nasıl bir etkileşim vardır? Hukuk kuralları toplumsal yaşamı nasıl etkiliyor? İnsan davranışlarını nasıl yönlendiriyor? Doğru cevap B'dir.

TEST
2

HUKUK SOSYOLOJİSİ ÇÖZÜMLERİ

Çözüm 1: Hukuk sosyolojisi açısından hukukun kaynakları denince akla gelen onun büründüğü şekli gösteren şekli kaynaklar değil, onları meydana getiren toplumsal gerçekliktir. Bunlar hukukun maddi, yani gerçek kaynaklarını ifade eder ve sistematik hukuk sosyolojisi tarafından incelenirler. Hukukun gerçek kaynaklarına ulaşabilmemiz, başka bir ifadeyle hukukun şekli kaynaklarının kaynağını öğrenebilmemiz için şu soruyu cevaplandırmamız gerekmektedir: "Sosyal hayat içinde ortaya çıkan ilişkilerden hangileri hukuku oluşturmaktadır?" Bu sorunun cevabı bizi hukukun gerçek kaynaklarına ulaştırır. Doğru cevap D'dir.

Çözüm 2: Toplumun temelini insanın sosyal özelliğinin oluşturduğunu belirten İbn Haldun'a göre herhangi bir yaratık olarak zayıf ve güçsüz olan insana Allah kendisini koruması için akıl ve el vermiştir. Ancak kendini koruması ve tüm ihtiyaçlarını karşılaması için bu da yeterli değildir. Çünkü tek bir insanın kendini korumak da dâhil tüm ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için çok sayıda kişinin elbirliği gerekmektedir. Bu bir arada yaşama özelliği ve yardımlaşma zorunluluğu toplumların her yönüyle aynı özellikler göstermesini gerektirmez. İbn Haldun'a göre bunun sebebi toplumların geçinme şekillerinin birbirinden farklı olmasıdır. Doğru cevap A'dır.

Çözüm 3: Marksizme göre alt yapı olarak isimlendirilen insanların içinde buldukları üretim araçları, üretim güçleri, üretim ilişkileri ve doğal koşullar devletin ve hukukun da içinde yer aldığı üst yapı kurumlarını belirler. Doğru cevap E'dir.

Çözüm 4: Marks, hukuku altyapıyı oluşturan üretim ilişkilerinin izdüşümü, başka bir ifadeyle altyapının belirlediği bir üst yapı kurumu olarak görürken, Weber topluluk tipine bağlı olarak ilişkinin karşılıklı olduğunu, bazen hukukun iktisat üzerinde bazen de iktisadın hukuk üzerinde öncelik kazanarak karşılıklı bir etkileşim halinde bulunduğunu ileri sürmüştür. Doğru cevap C'dir.

Çözüm 5: Pozitif bir bilim olan sosyoloji, tıpkı doğa bilimlerinde olduğu gibi bilimsel yöntemleri kullanarak bir takım genellemelere ve yasalara ulaşmak için uğraşır (tümevarım aşaması). Daha sonra bu genellemelerden ve yasalardan yararlanarak, (sosyal mühendislik yoluyla) sosyal problemlerin üstesinden gelmeye, onları çözmeye çalışır (tümdengelim aşaması). Doğru cevap D'dir.

Çözüm 6: Söz konusu alıntıda özetle "her dönem toplumlari bir yöne doğru yönelen, onlara bir şeyi yapmayı ya da bir şey olmayı dayatan bir anlayış olduğu" vurgulanmakta, diğer bir ifadeyle toplum mühendisliğinin varlığının üzerinde durulmaktadır. Doğru cevap B'dir.

Çözüm 7: Özdeşleşme (identification), bireyin bir başka kişi ya da grup ile kendini tanımlayan (selfdefining) bir ilişki kurmak ya da sürdürmek istediği durumda uyma davranışı göstermesidir. Kendini tanımlayan ilişki ile kişinin benliğinin bir parçasını şekillendiren ilişki kastedilmektedir. Özdeşleşme, kendisini tanımladığı kişi ya da grup ile istenen ilişkinin kurulması ya da devam ettirilmesinin bir yoludur. Doğru cevap E'dir.

Çözüm 8: Bir toplulukta ya da toplumda önemli sayıda insan tarafından kabul edilen bir dizi kurala uymamaya sapma denir. Doğru cevap C'dir.

Çözüm 9: Shaw ve McKay isimli araştırmacılar tarafından Chicago'da yapılan çalışmalar sonucunda sonunda, literatürde "sosyal düzensizlik teorisi" adı verilen meşhur çalışma ortaya çıkmıştır. Doğru cevap D'dir.

Çözüm 10: Sosyal Öğrenme Teorisi, Edwin Sutherland tarafından geliştirilmiştir. Doğru cevap B'dir.

Çözüm 11: Durkheim'in anomi kavramından yararlanan ve kendi sosyolojik kavramlarını ekleyerek "gerilim teorisini" geliştiren isim, Amerikalı bir sosyolog olan Robert K. Merton'dur. "Toplumsal Yapı ve Anomi" adlı makalesinde kültürel olarak tanımlanan hedefler ve toplumun onları elde etmede onayladığı araçlar olmak üzere iki kavramdan söz eder. Amerikan toplumunu inceleyen Merton, Amerikan Rüyası fikrinin herkesi zengin, başarılı ve güçlü olmaya ittiğini ifade etmektedir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için kullanılan araçlar ise, çalışma, eğitim ve tasarruftur. ABD'de zenginliği elde etmenin araçları, sınıf ve statüye göre farklılaşmaktadır. Eğitim seviyesi düşük olan yoksul kesim, yasal yollardan bu hedeflere ulaşmanın mümkün olmadığını söylemektedir. Bu durum ise bu kesimde bir gerilim yaratmaktadır. Sonuç olarak amaçlarını gerçekleştirmek isteyen bu kesim, "amaç, aracı meşrulaştırır" diyerek suç davranışı sergilemektedir. Sosyolojik önemlerine rağmen gerilim ve anomi teorileri ise, toplumsal engellemelerle veya eşitsizliklerle karşı karşıya gelen her bireyin, suç işlemediği nedeniyle eleştirilmiştir. Doğru cevap A'dır.

Çözüm 12: Mülkiyetin ortaya çıkışında kıtlık durumları, talep durumu ve insanın ruhsal yapısı birlikte etkili olmuştur. Doğru cevap B'dir.

TEST
3

HUKUK SOSYOLOJİSİ ÇÖZÜMLERİ

Çözüm 1: İkel topluluklarda toprağın mülkiyeti ve ferdi mülkiyet çok az meta üzerinde söz konusu olmuştur. Yani birkaç ufak eşya dışındaki her şey kolektif mülkiyetin konusudur. Ziraat, toplama veya avcılık için kullanılan eşyalar da ortak kabul edilmiştir. Kişinin kendisine ait olan şeyler arasında karısı da vardır ve evlendikten sonra ona yalnızca kocası el sürebilmiştir. Kocasını aldatan bir kadına; hem kocası tarafından satın alındığı, hem de aldatması bir tür hırsızlık sayıldığı için tüm suç yüklenmiştir. Ayrıca eğer koca, karısından daha önce ölürse karısı da öldürülmüştür. Doğru cevap E'dir.

Çözüm 2: Sutherland'ın görüşü, insanların bu role bağlı kalabilmeleri için suç veya sapkınlık alt kültüründe sosyalleşmeleri gerektiği yönündeydi. Tıpkı diğer mesleklerde olduğu gibi, belirli teknik beceri ve yetenekleri öğrenerek kişinin nasıl 'pro-

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

